

Š i f r a u č e n c a :

Državni izpitni center

6.
razred

Sreda, 4. maj 2022 / 60 minut

Dovoljeni pripomočki: učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik.

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

v 6. razredu

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.

Preden začneš reševati naloge, previdno iztrgaj prilogo z izhodiščnimi besedili.

Nato natančno preberi navodilo posamezne naloge in jo reši.

Pri vsaki nalogi svoj odgovor napiši v predvideni prostor znotraj okvirja.

Pri nalogah, pri katerih je treba obkrožiti črko pred pravilnim odgovorom, obkroži samo eno črko, razen če v navodilu ni določeno drugače.

Piši čitljivo in s pisanimi ali z malimi tiskanimi črkami, skladno s pravopisnimi pravili.

Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo.

Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 20 strani, od tega 3 prazne.

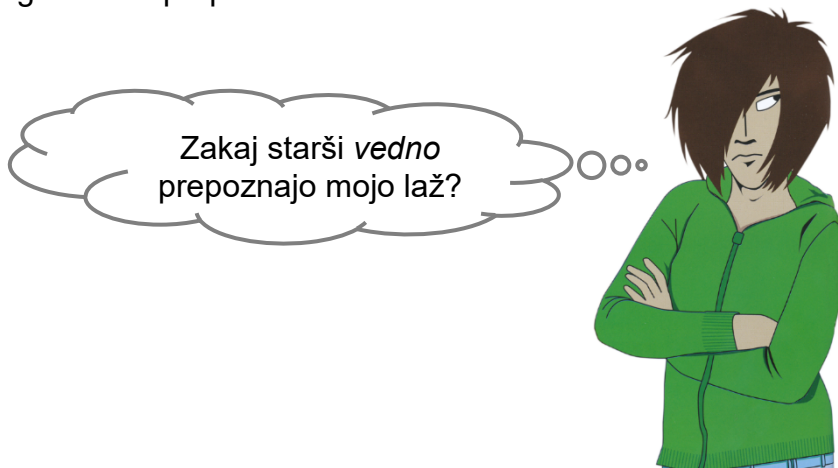

PRILOGA

I. DEL

Branje MISLI

Po mnenju nekaterih znanstvenikov so se veliki možgani pri ljudeh razvili predvsem zato, da bolje razumemo drug drugega. Za uspeh v življenju je dobro tudi to, da znamo razumeti misli drugih ljudi – treba je torej **brati njihove misli**. Tako med drugim lahko prepoznamo tudi laži.

Laganje staršem sploh ni priporočljivo; poleg tega roditelji laži zlahka prepoznajo in razberejo komaj opazne signale, ki jih nezavedno oddajaš.

1 BRANJE Z OBRAZA

Izrazi na obrazu izdajajo tvoja čustva, čeprav jih poskušaš skriti. Morda se prisiljeno smeješ in se pretvarjaš, da si vesel, toda izdale te bodo oči; te ostajajo hladne in ne kažejo veselosti. Med najbolj resnicoljubnimi deli obraza je čelo – njegova nagubanost kaže, da te nekaj muči, čeprav ne želiš razkriti zaskrbljenosti.

2 SLEDENJE POGLEDOM

Med najlažjimi načini za ugotavljanje misli drugih ljudi je sledenje njihovim pogledom. Pogledi nam nehote uhajajo na stvari, ki si jih želimo. Tako izdajajo naše skrite misli. Če poskušaš skriti svoje misli tako, da namenoma gledaš v tla ali vstran, te tudi to izda.

3 _____

So tvoje mišice sproščene ali napete? Imaš roke prekrižane pred seboj? Z gibi in telesno držo pogosto nehote pošiljamo drugim znake svojega razpoloženja. Ena izmed oblik naše telesne govorice je tudi posnemanje drugih ljudi. Kadar nam je kdo všeč ali z njim soglašamo, začnemo posnemati njegove gibe. Če pa nam ni všeč, bo naša telesna govorica drugačna in v neskladju z njegovo.

OBRNI LIST.

II. DEL

Dim Zupan

DUH MAKSA ZELJARSKEGA

Prosti spis je zahteval veliko zbranost. Vesna je sedela pred praznim belim listom in mrzlično preišljevala, katero od mnogoterih štorij prababice Amalije ali Malči po domače naj prelije na papir, da se bo uspešno kosala za dobro oceno. Zmagal je Maks Zeljarski oziroma njegov duh. Tako sočno je prababica pripovedovala o njem, da so stavki kar sami skakali na papir. Vesna je morala samo paziti na vejice in pike.

Ko so že vsi v razredu oddali svoje umotvore, je Vesna še škreblijala o duhu, ki je svoje dni blodil po Trnovem¹, o njegovem črno-belem kužatu², ki je žalostno obležal na gomili, in takšnih stvareh, da je učiteljica Zorkova postala nestrpna in jo dvakrat opozorila:

»Dajmo, Vesna, končajmo, kaj nisi slišala, da je že zvonilo!«

»Škoda,« je Vesna nejevoljno oddala nalogo, »do Trnovega danes sploh še nisem prišla.«

Zgodba o Maksovem duhu je z drugimi spisi romala najprej v zbornico, potem pa domov k učiteljici Zorkovi, ki je, kakšno naključje, stanovala prav v trnovskih blokih, ki so bili postavljeni na mestu hišk stare Solatne vasi.

Pozno ponoči je še svetila luč v kabinetu učiteljice Zorkove, ko je prebirala, popravljala in ocenjevala proste spise z naslovom »Trnovo nekoč in danes«. Za zadnjega si je prihranila Vesnino zajetno delo. Zanimalo jo je, o čem se je deklica tako razpisala, zraven se je pa bala, da bo kar mrgolelo pravopisnih napak in da bo od popravljanja na listih vse rdeče.

Sredi dela se je nenadoma zavedela, da je nekje prebrala, da blok, v katerem prebivajo z možem in malim sinkom Aljažem, stoji prav na mestu, kjer je nekoč bila Zeljarska ulica. Če je kaj resnice v tem spisu, si je dejala, potem je morala biti hišica Maksa Zeljarskega prav tukaj nekje v bližini.

Zunaj je nenadoma začel zavijati močan veter in skozi odprto okno je prinesel velik platanin list.

Učiteljica Majda Zorko je lovila plapolajoče zavese, da ne bi opletale okoli in prevrnile vaze na mizi, in hitela zapirat okno.

Oddaljeni bliski in gromi so oznanjali, da se bliža nevihta, zato je bila dobro osvetljena ulica pod oknom prazna. Ko je bilo okno zaprto, je Majdi še en bežen pogled ušel na spečo ulico.

Streslo jo je, kot bi jo nekdo priključil na električno. Vse dlake ji je postavilo pokonci in zona jo je oblila. Ni mogla verjeti svojim očem, kar je videla.

Spodaj po tlaku je hitro drobil starec, pokrit s širokim klobukom, izpod katerega so v močnem vetru valovili sivi lasje, plapolali pa so tudi kraji njegovega dolgega sivega plašča. Saj to vendar ni mogoče, si je Majda obrisala potno čelo, možakar je na las takšen, kot ga je v svojem spisu opisala učenka Vesna po pripovedovanju svoje prababice. Da bi bilo vse še huje, je nekaj korakov pred možakom okorno stopicljaj

¹ Trnovo – del Ljubljane, v katerem so bili nekdanji veliki zelenjavni vrtovi

² kužatu – kužku

I. DEL

**Naloge iz I. dela se navezujejo na besedilo *Branje misli*.
Pozorno preberi izhodiščno besedilo in reši naloge.**

1. Kdo je napisal besedilo in v kateri knjigi je bilo objavljeno?

Avtor besedila: _____

Naslov knjige: _____

(1 točka)

2. Čemu predvsem je avtor tvoril besedilo? Obkroži.

A Da bi bralcu predstavil, kako lažje razumeti druge ljudi.

B Da bi bralcu predstavil, kako uspešno lagati staršem.

C Da bi bralcu predstavil, kako delujejo naši možgani.

Č Da bi bralcu predstavil, kako so se razvili veliki možgani.

(1 točka)

3. Kaj pomeni, da nekemu beremo misli? Obkroži.

A Da beremo misli, ki so napisane.

B Da si mislimo, kaj nekdo bere.

C Da ugotavljamo, kaj nekdo misli.

Č Da mislimo, medtem ko beremo.

(1 točka)

4. Po čem sogovorci prepoznajo naše misli in čustva?
Napiši tri primere iz besedila.

(1 točka)

9. Preberi besedilo v oblaku.

Kaj bi odgovoril/-a fantu? Upoštevaj odstavek z naslovom *Poznavanje samega sebe* in odgovor napiši v obliki povedi.

(2 točki)

10. Premi govor pretvori v odvisnega.

Deček na sliki se sprašuje: „Zakaj starši vedno prepoznajo mojo laž?”

(2 točki)

13. Na črto vstavi pravilno obliko samostalnika *človek*.

Če se z drugimi _____ razumemo, to izražamo tudi s svojo govornico telesa.

(1 točka)

14. a) Ponovno preberi odstavek *Sledenje pogledom*. V kateri časovni obliki so glagoli v njem? Obkroži.

- A V sedanjiku.
- B V pretekliku.
- C V prihodnjiku.

(1 točka)

14. b) Zakaj so glagoli prav v tej časovni obliki?

(1 točka)

15. Preberi povedi.

Starši so na enak način lagali svojim staršem. Poznajo vse tvoje trike.

Združi obe povedi v eno tako, da izraziš vzrok. Novo poved napiši na črto.

(2 točki)

4. Kako si v besedilu sledijo dogodki? S števkami od 1 do 5 označi njihovo zaporedje.

- _____ Učiteljica opazi nočnega sprehajalca.
_____ Vesna za oceno piše prosti spis o Maksu Zeljarskem.
_____ Učiteljica ponovno prebere Vesnin spis.
_____ Učiteljica popravlja spise učencev.
_____ Vesna razmišlja o izbiri zgodbe za spis.

(1 točka)

5. Predstavi dve značajski lastnosti učiteljice Majde Zorko. Utemelji ju s podatki iz besedila. Odgovori v obliki povedi.

(3 točke)

6. S katerima prizoroma iz narave pripovedovalec stopnjuje napetost?

(1 točka)

7. Kako Maks Zeljarski povezuje preteklost in sedanost? Odgovori v obliki povedi.

(2 točki)

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

N 2 2 1 1 0 1 2 1 1 9

Prazna stran

